

معاونت حقوقی و امور مجلس

اداره کل امور حقوقی

کمیسیون امور قاچاق

عنوان نظریه:		شماره نظریه: ۱۰۰۰۱
تقلیل و یا تخفیف مجازات مقرر در رای شعبه بدوی در مرحله تجدیدنظر		تاریخ: ۹۴/۱۱/۰۳
کلید واژگان: تقلیل و تخفیف مجازات، رای بدوی، مرجع تجدیدنظر، قانون آیین دادرسی کیفری		
مرجع استعلام کننده: اداره کل تعزیرات حکومتی استان همدان	شماره: ۹۴/۶۲۶/۲۲۱۲	تاریخ: ۹۴/۰۴/۲۰
سوال:		
آیا شعب تجدیدنظر ویژه رسیدگی به تخلفات قاچاق کالا و ارز می تواند مجازات مقرر در رای بدوی را تقلیل و یا تخفیف دهند؟		
دیدگاه اول:		
با عنایت به اینکه:		
- شعب تجدیدنظر واجد تمام اختیارات شعب بدوی در رسیدگی و صدور رای می باشند مگر در مواردی که در قانون خلاف آن تصریح شده باشد؛ (مانند صدر ماده ۴۵۸ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲)		
- در مواردی که رای غیرقطعی شعبه بدوی در مرجع تجدیدنظر مطرح می گردد، اعتقاد بر این است که هیات شعبه تجدیدنظر که متشکل از سه عضو می باشد با دقت و سعه بیشتری به موضوع رسیدگی می نماید؛		
- تعیین مجازات بین حداقل و حداکثر از اختیارات مرجع رسیدگی اعم از بدوی و تجدیدنظر می باشد و متناسب با اهمیت تخلف، اوضاع و احوال متهم و سابقه وی صورت می گیرد؛		
لذا، از آنجا که تخفیف مقرر در ماده ۴۵۹ قانون آیین دادرسی کیفری به معنای تعیین مجازات کمتر از حداقل مجازات مقرر قانونی است، در صورتی که شعبه تجدیدنظر در صدد اعمال تقلیل مجازات مقرر در رای شعبه بدوی باشد، مستند به ماده ۳۷۴ قانون آیین دادرسی کیفری می تواند به نحو مستدل و مستند در حدود قانون، مجازات محکوم علیه را تقلیل دهد .		
دیدگاه دوم:		
با عنایت به اینکه:		
- مطابق ماده ۳۷۴ قانون آیین دادرسی کیفری، رای صادره باید «مستدل، موجه و مستند به مواد قانون و اصولی باشد که بر اساس آن حکم صادر شده» بنابراین فرض بر این است که رای شعبه بدوی مستدل و متناسب با اهمیت تخلف می باشد؛		

معاونت حقوقی و امور مجلس

اداره کل امور حقوقی

کمیسیون امور قاچاق

- تخفیف در معنای اعم، شامل تقلیل مجازات مقرر در رای بدوی بین حداقل و حداکثر و تعیین مجازات کمتر از حداقل مجازات مقرر قانونی است و لزوماً به معنای تعیین مجازات پایین تر از حداقل مجازات مقرر قانونی نمی باشد همانطور که تشدید نیز لزوماً به معنای تعیین مجازات بالاتر از حداکثر مجازات قانونی نیست؛

- تخفیف در معنای اخص، به معنی تعیین مجازات کمتر از حداقل مجازات مقرر قانونی است که این موضوع در مواد ۳۷ الی ۳۹ قانون مجازات اسلامی مقرر شده است؛

لذا، تخفیف مقرر در ماده ۴۵۹ قانون آیین دادرسی کیفری اعم از تعیین مجازات پایین تر از حداقل مجازات مقرر در رای بدوی توسط شعبه تجدیدنظر (بین حداقل و حداکثر) و اعمال مجازات کمتر از حداقل مجازات مقرر قانونی موضوع مواد ۳۷ و ۳۸ قانون مجازات اسلامی می باشد و مرجع تجدیدنظر می تواند به نحو مستدل مجازات محکوم علیه را در حدود قانون تخفیف دهد.

نظریه کمیسیون:

با عنایت به اینکه تعیین مجازات بین حداقل و حداکثر از اختیارات مرجع رسیدگی کننده می باشد لذا، شعب تجدیدنظر ویژه رسیدگی به تخلفات قاچاق کالا و ارز می تواند ضمن رعایت مقررات قانونی، از جمله مد نظر قرار دادن مواد ۷۱ و ۷۲ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و مواد ۳۷۴ و ۴۵۹ قانون آیین دادرسی مصوب ۱۳۹۲، به نحو مستدل و مستند، مجازات محکوم علیه را در حدود قانون تقلیل و یا تخفیف دهند.